

Balada o rusalce – Když pověsti ožívají

Snad každý kraj má své místní pověsti. Na Valašsku pojednávají především o horách a pokladech v nich, o čarodějnicích a čertech. Málokdo by v této drsné krajině očekával pověst o rusalce. A přece! Rusalčin osud je spojen se zámkem Lešná u Valašského Meziříčí, kde se zjevovala na roubení studně a smutným zpěvem oznamovala smrt zámeckých pánů.

Truchlivý příběh o nenaplněné lásce pochází z doby, kdy na místě zámku stávala kamenná tvrz. V té době žili na Lešné tři bratři, Dětrich, Závís a Jan. Jan je připomínán mezi biskupskými many, Závís se přišel do Hustopeč nad Bečvou, kde žil se svou ženou Fevou. Dětrich zůstal v Lešné. V pramenech je k roku 1391 zmiňována ještě jistá Hilgunda (jinde Hildegunda) z Říkovic, vdova po Dětrichovi. Zámecká studna stojí na nádvoří doposud, je hluboká 21 metrů. Po-

tud fakta. Jejich zpracování vyústilo do několika dramatických podob. Ve všech rusalka znamenala pro hradního či zámeckého pána velkou nepřijemnost. Je kouzelnou bytostí nebezpečného vodního živlu, ale vina nemusí být nutně jen na její straně.

Pověst o rusalce ze zámecké

studny nejspíš poprvé zdramatizoval František Hrubý-Bukovec v roce 1905 pro hustopečské divadlo. Hru nazval Zrušená přísaha. Námět zaznamenala i etnografka a spisovatelka Helena Lisická pod názvem O zpívající rusalce, která pánům smrt předpovídala a jak k sobě lidi lá-

kala. Rusalka pod jejím vlivem ožila v sedmdesátých letech dvacátých, a to v úpravě režisérky Ludmily Kubešové. Pohádkovou hru O zpívající Rusalce sehrál nejprve v pěti reprízách choryňský ochotnický soubor v roce 1975. O čtyři roky později ožila rusalka v podání dětí ve stáří od 10 do 14 let. Hrála se v Lešné a sousedních obcích Choryni a Porubě. V době, kdy zámek v Lešné ještě nebyl přístupný veřejnosti, připomněl starou pověst i Josef Havel v krátké stati Rusalčina pomsta.

Dva roky po obnově a otevření zámku Lešná u Valašského Meziříčí se rusalka do zámecké studny vrací. Během léta ožije v představení Balada o rusalce v režii Karla Straky. Odehrává se přímo v historických komnatách zámku Lešná v sobotní večery 28. června, 12. a 26. července, 9. a 23. srpna.

Na představení je nutné se předem objednat (tel. 571 635 239, e-mailová adresa: zamek.lesna@muzeumvalassko.cz).

Grafika (vlevo): Petr Stodůlka

Foto Rusalky (Ingrid Plánková): Milan Ošťádal